

Συμβιβασμοί έως τον Εμφύλιο

Δεν πάει πολύς καιρός που από αυτή εδώ τη στήλη είχαμε παρακολουθήσει τη «Μικρή ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών» (μτφρ.: Ανδρέας Παππάς, εκδ. Πατάκης) του ιστορικού Τζέιμς Γουέστ Ντέιβιντσον. Τότε, κλείσαμε με τη δέσμευση να επανέλθουμε σε αυτό το βιβλίο παραμονές των αμερικανικών εκλογών της 5ης Νοεμβρίου.

Ηρθε, λοιπόν, η ώρα για τις τόσο κρίσιμες, για όλο τον πλανήτη, εκλογές. Επανερχόμαστε έτσι στη «Μικρή ιστορία των ΗΠΑ», ανατρέχοντας στο παρελθόν αλλά και εστιάζοντας στο μείζον ζήτημα του δικασμού που οι ειδικοί λένε και ξαναλένε ότι μαστίζει τις ΗΠΑ τα τελευταία, αρκετά πλέον, χρόνια. Κάποιοι μιλούν ακόμα και για νέο εμφύλιο. Η πρόσφατη ταινία του Αλεξ Γκάρλαντ «Εμφύλιος πόλεμος» έχει αυτό ακριβώς το θέμα. Ο αμερικανικός εμφύ-

λιος ξέσπασε το 1861, αλλά είχε βαθύ παρελθόν στην ουσία. Μία από τις αιτίες του ήταν το ζήτημα της δουλοκτησίας. Ο Ντέιβιντσον αναφέρει πως το πρόβλημα αυτό είχε τεθεί στη Συντακτική Συνέλευση ήδη από το 1787. Ένας από τους Ιδρυτές Πατέρες, και βασικούς συγγραφείς του συντάγματος, ο Τζέιμς Μάντισον, είχε προειδοποιήσει πως ο μέγας κίνδυνος για την Ένωση ήταν η διαμάχη «μεταξύ Βορείων και Νοτίων... κυρίως λόγω των επιπτώσεων της ιδιοκτησίας ή μη σκλάβων».

Οι Νότιοι ήθελαν οι σκλάβοι να προσμετρούνται στον πληθυσμό μιας πολιτείας έτσι ώστε να ωφελούνται από τον προσδιορισμό του αριθμού των αντιπροσώ-

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ

πων που αυτή θα μπορούσε να στείλει στο Κογκρέσο. Με άλλα λόγια, όσο περισσότεροι σκλάβοι ζούσαν στον Νότο, τόσο περισσότερους αντιπροσώπους θα μπορούσαν να στείλουν αυτές οι πολιτείες. Η ειρωνεία είναι ότι την ίδια στιγμή οι σκλάβοι δεν είχαν δικαίωμα ψήφου.

Επήλθε ο εύθραυστος συμβιβασμός, των «Τριών Πέμπτων»: οι Νότιοι πρότειναν να μετρούν μόνο «τρεις στους πέντε σκλάβους». Αν δεν δέχονταν οι Βόρειοι, η Ένωση «θα διαλυόταν».

Ο συγγραφέας αναφέρει ότι οι εκλογές του 1800 ήταν μια «τοξική αναμέτρηση». Ο Τόμας Τζέφερσον κέρδισε τον Τζον Ανταμς χάρη στις επιπλέον ψήφους που πήρε ο Νότος στο εκλεκτορικό

σώμα χάρη στον συμβιβασμό των «Τριών Πέμπτων».

Το 1820, ακολούθησε ένας ακόμα συμβιβασμός όταν το Μιζούρι ζήτησε να γίνει πολιτεία αλλά με δούλους ή χωρίς; Η διαμάχη οδήγησε ακόμα και σε κουβέντα για εμφύλιο. Η κρίση ξεπεράστηκε όταν το Μέιν ζήτησε και αυτό να γίνει πολιτεία. Το Μιζούρι έγινε δουλοκτητική πολιτεία, το Μέιν όχι.

Από το 1830, κάποιοι Βόρειοι άρχισαν να αντιδρούν. Η δουλεία ίσχυε στην Ουάσιγκτον και ζητούσαν να απαγορευτεί. Περισσότερο από ένα εκατομμύριο Βόρειοι υπέγραψαν χίλια τέτοια αιτήματα, εξοργίζοντας τους Νότιους. Τότε ήρθε ο πόλεμος με το Μεξικό το 1846-1848, οπότε και οι ΗΠΑ απέσπασαν σχεδόν 1.300.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα γης από το Μεξικό. Το Νέο Μεξικό θα είχε δούλους; Η συνέχεια αύριο.